

Wymagania edukacyjne „DO DZIEŁA” PLASTYKA KLASA 5

Temat lekcji	Wymagania Podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
ABC sztuki	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, - wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, - wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy.
Walor	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest walor, - podaje sposoby zmieniania waloru, - stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje walor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań walorowych, - opisuje wpływ waloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych walorów barw.
Gama barwna	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastroj za pomocą odpowiednio dobranych barw, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - wymienia czynniki wpływające na odbiór barw, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje.
Kontrasty kolorystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie.
Dwa style w sztuce średniowiecza: romański i gotycki	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat, - wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce.
Tworzę przez cały rok – Scenografia na Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.

Faktura	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, - uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciśnięcie przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.
Kształt, forma, bryła	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest forma, - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych.
Proporcje i kontrasty form	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Proporcje form w sztuce renesansu	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat.
Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Boże Narodzenie	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
Kompozycja centralna	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, - wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - wskazuje w dziele akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych.

Kompozycja symetryczna i asymetryczna	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Kompozycja otwarta i zamknięta	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, - stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.
Kompozycja statyczna i dynamiczna	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat.
Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat.
Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> - planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
Kompozycja rytmiczna	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej,

	- tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Układy form w naturze	- podaje przykłady różnych układów form w naturze, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi.	- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych, - wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.
Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Dzień Ziemi	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.

Kryteria oceniania

Uczeń, który uzyskał stopień:

- **niedostateczny** – nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne. Mimo propozycji ze strony nauczyciela nie podejmuje wysiłków w celu poprawy oceny.
- **dopuszczający** – opanował niektóre z podstawowych wiadomości oraz umiejętności przewidzianych w programie, Potrafi z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczy w aktywnościach plastycznych, wyjaśnia najważniejsze terminy. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów. Jest przygotowany do większości lekcji (przynosi potrzebne materiały).
- **dostateczny** – powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności przewidziane w programie. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w aktywnościach plastycznych, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych.
- **dobry** – powinien przyswoić podstawowe oraz większość ponadpodstawowych wiadomości oraz umiejętności przewidzianych w programie. Potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Ponadto właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy.
- **bardzo dobry** – powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych, konkursach na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy.
- **celujący** – powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności; przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, a także wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach indywidualnych i grupowych. Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu. Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy.